

5. INTEGROINTI

5.6 INTEGROINTI SJOITTAMALLA

5.6.6 Sinien ja kosinien tulot

Kaavat (2) ja (3) antavat

$$\cos^2(x) = \frac{1}{2}(1 + \cos(2x))$$

$$\sin^2(x) = \frac{1}{2}(1 - \cos(2x))$$

Huomataan, että kaavojen perusteella $\cos^2(x) + \sin^2(x) = 1$, niin kuin pitääkin. Samoin esimerkiksi $\cos^2(0) = 1$ ja $\sin^2(0) = 0$.

Esimerkki.

$$\begin{aligned} \int \cos^2(x) dx &= \int \frac{1}{2}(1 + \cos(2x)) dx = \frac{1}{2} \int dx + \frac{1}{4} \int 2 \cos(2x) dx \\ &= \frac{1}{2}x + \frac{1}{2} \sin(2x) + C. \end{aligned}$$

Esimerkki.

$$\int \sin(x) \cos(x) dx = - \int \cos(x)(-\sin(x)) dx = - \int u du = -\frac{u^2}{2} + C = -\frac{1}{2} \cos^2(x) + C,$$

missä sijoitettiin $u = \cos(x)$ ja $du = -\sin(x) dx$.

Tapa II.

$$\begin{aligned} \int \sin(x) \cos(x) dx &= \int u du = \frac{u^2}{2} + C = \frac{1}{2} \sin^2(x) + C = \frac{1}{2}(1 - \cos^2(x)) + C \\ &= -\frac{1}{2} \cos^2(x) + \underbrace{\frac{1}{2}}_{C'} + C, \end{aligned}$$

missä sijoitettiin $u = \sin(x)$ ja $du = \cos(x) dx$.

VIITTEET

- [1] R. A. Adams and C. Essex, *Calculus: a complete course*, Ninth edition, Pearson, Ontario, 2018. Sivut 305–306.